

skulde der ogsaa kunne gives Laan, selv om den Pris, man til syvende og sidst blev enig om, oversteg den almindelige Grænse med nogle Hundrede Kroner. Jeg har i hvert Fald hørt fra flere Kommissioner, at den faste Grænse i ikke ringe Grad har generet dem mange Gange. Naar Huset var opført og Besætningen anskaffet og Prisen derfor sammenlagt med Prisen for Jorden oversteg den faste Grænse, har Kommissionerne saa af Hensyn til vedkommende Laansøger indskrænket sig til at sige: Lad os alligevel kun sætte det hele til 6,500 Kr. — eller 8,000 Kr., som her foreslaas. Enkelte Kommissioner har gjort mig opmærksom paa, at dette generede dem, og jeg synes, de skulde være fri derfor. Og der er ingen Fare derved.

Naar jeg sagde, at denne Bestemmelse er den vigtigste af alle Ændringerne, var det, fordi det for mig er afgørende, at den, der ønsker Laan efter denne Lov og har udset sig et Stykke Jord, som han vil bygge paa, skal kunne regne med, at selv om hans Kalkule over Udgifterne ikke slaar fuldstændig til, og de bliver større end beregnet, kan han dog faa $\frac{9}{10}$ af dem i Laan. Dette er en stor Betryggelse for dem, der vil oprette Husmandsbrug. Derved sættes de i Stand til at begynde, og Begyndelsen er det værste.

Den Tilslutning, som det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) og det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen) gav Lovforslaget, var en Smule mere kølig. De fandt, at de foreslaaede Ændringer ikke er vidtgaende nok, og jeg kan give dem Ret i, at de ikke er ret vidtgaende. Overfor det ærede Medlem fra Silkeborg vil jeg sige, at det er rigtigt, at jeg indtager, hvad denne Sag angaar, det Standpunkt, som det ærede Medlem fremhævede, men jeg har ikke ved denne Revision fundet Anledning til at tage Hensyn dertil, saa meget mindre som jeg ved, at man ikke ved denne Lovs Affattelse alene kan raade Bod paa de Forhold, som man ellers vilde raade Bod paa.

Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) og det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen) gav jo Ændringen til § 7 deres fulde Tilslutning. Men begge disse ærede Medlemmer mente, at den Forlængelse af Lovens Gyldighed, som jeg har foreslaaet, nemlig 3 Aar, var for lang. De ønskede vistnok begge — i hvert Fald det ærede Medlem fra Rønne —, at Loven kun skulde gælde for 1 Aar, og hvis jeg forstod det ærede Medlem ret, ønskede han den blot

fornyet 1 Aar uden nogen som helst Retelse. Paa dette Punkt er jeg slet ikke enig med det ærede Medlem. Jeg ønsker, at Loven skal indeholde de af mig foreslaaede Bestemmelser. Om den saa skal gælde 3 Aar eller kun 2, kan vi altid tale om i et Udvalg. Efter min Mening er 3 Aar ikke for længe.

Det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen) spurgte, om en Forlængelse paa 3 Aar ikke vilde bevirke, at Landhokommissionen fandt Anledning til yderligere at trække sit Arbejde ud, og det ærede Medlem ønskede ikke, at Afgørelsen af dette Spørgsmaal skulde udskydes længere end højst nødvendigt. For saa vidt er jeg ganske enig med det ærede Medlem fra Silkeborg. Jeg ønsker ikke, at hele det store Jordspørgsmaals Løsning skal skydes længere ud end højst nødvendigt. Men jeg kan vel se, at vi ikke er naaede saa langt, at man vil kunne gennemføre en saadan, selv om enkelte af os kunde blive enige om at tage Spørgsmaalet op til næste Aar. Og jeg tror, vi behøver den Støtte, som det vil være at have en Kommissionsbetænkning at henholde sig til. Det vil være til Gavn for Arbejdet baade ude i Befolkningen og her i Tinget. Selv om det nu bliver bestemt, at Loven skal gælde i 3 Aar, kan man for øvrigt meget godt tage den op til Revision, før disse 3 Aar er forløbet, dersom man ønsker det, og hvis Forholdene egner sig dertil.

Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) mente, at Nedgangen i Laansøgernes Antal skyldtes, at Laansøgerne havde ondt ved at skaffe de 800 Kr., som er nødvendige for at komme i Besiddelse af en saadan Lod. Det kan maaske nok have sine Vanskeligheder, men jeg tror rigtignok, den største Vanskelighed ligger i, at Jord næsten ikke er til at købe; saa vidt jeg kender Forholdene, er det for Tiden uhyre vanskeligt at faa et saadant Jordstykke til Købs. Og det er ikke saa underligt. Landbrug betaler sig i Øjeblikket ganske godt, og naar Jorden, for hvert Aar der gaar, stiger i Pris, kan man vel forstaa, at de nuværende Jordejere ikke føler sig særlig opfordrede til at sælge billigt. De Priser, der forlanges, er saa høje, at det, naar man ikke kan faa Jord gennem en Udstykningsforening, er uhyre vanskeligt, i alt Fald paa Øerne, at skaffe sig Jord. Naar dertil kommer, at Priserne er saa høje, at man ikke kan holde sig indenfor den Grænse, som er sat i Loven, 8,000 Kr., tror jeg, at man har Forklaringen